- будівництва. – Харків: ХНУБА, ХОТВ АБУ, 2017. Т. 90. – Вип. 4. – С. 76-80.
13. Старкова, О.В. Модели обоснованного выбора метода ремонта и восстановления участка канализационной сети: [текст] / О.В. Старкова // Науковий вісник будівництва. – Харків: ХНУБА, ХОТВ АБУ, 2016. – Вип. 3 (85). – С. 80-85.
14. Алейнікова, А.І. Методологічні основи подовження експлуатаційного ресурсу підземних інженерних мереж [Текст] / А.І. Алейнікова, В.М. Волков, Д.Ф. Гончаренко, Г.Г. Зубков: під заг. ред. Старкової О.В. – Х.: Раритети України, 2017. – 320 с.

Алейнікова А.І., Гринчук О.А. ПОСЛЕДСТВИЯ ВОЗНИКНОВЕННЯ АВАРИЙНИХ СИТУАЦІЙ НА КАНАЛІЗАЦІОННИХ КОЛЕКТОРАХ І ВОДОВОДАХ. Розглянуті наслідки виникнення аварійних ситуацій на водоводах і каналізаційних колекторах у світі, зокрема в Україні. Встановлено, що пошкодження розподільчих мереж великого діаметра призводять до провалів ґрунтового масиву, порушенню несучої спроможності будівель і тому подібне. Стратегічне значення для функціонування міста

підземних інженерних інфраструктур побуждає на прийняття неотложних технічних, організаційно-технологічних рішень по прискоренню аварійно-відновительних робіт для запобігання екологічній катастрофі.

Ключевые слова: каналізаційний колектор, водовід, знос, аварійна ситуація, провал ґрунту.

Aleinikova A., Grinchuk O. CONSEQUENCES OF EMERGENCY SITUATIONS ON CHANNEL COLLECTORS AND WATERS. The consequences of occurrence of emergency situations on water conduits and sewer collectors in the world, including in Ukraine, are considered. It was established that damages of large-diameter distribution networks lead to failure of the soil mass, damage to the load-bearing capacity of buildings, etc. Strategic significance for the functioning of the city's underground engineering infrastructure prompts the adoption of urgent technical, organizational and technological decisions on accelerating emergency restoration work to prevent an ecological catastrophe.

Keywords: sewer collector, water conduit, demolition, emergency situation, soil failure

DOI: 10.29295/2311-7257-2018-91-1-100-107
УДК 69.059.7

Ковальов В. В.

*ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»
(вул. Чернишевського, 24а, Дніпро, 49600, Україна; e-mail: kovvyach12@gmail.com)*

КЛАСТЕРНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ РЕКОНСТРУКЦІЇ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

У сучасних реаліях вирішення завдань інноваційного будівництва можливе лише за умови адаптації підприємств до нових умов функціонування на основі спільної взаємодії в інноваційній сфері, застосовуючи нові форми і методи управління підприємствами будівельного комплексу та його матеріально-технічної бази. На цьому тлі слід звернути особливу увагу на проекти реконструкції промислових підприємств зі зміною їх функціонального призначення, які ще називають проектами ревіталізації, реалізація яких за участю та сприяння представників місцевої влади дозволить інтегрувати деградовані території нефункціонуючих промислових підприємств у міське середовище завдяки розкриттю нових можливостей територій та соціалізації простору, створивши при цьому додаткові площі різного функціонального призначення, забезпечивши створення нових робочих місць та надходження до місцевих бюджетів, а також підвищення інвестиційної привабливості прилеглих територій. Для цього потрібне вивчення можливостей, переваг і недоліків формування регіональних будівельних кластерів на прикладі

НАУКОВИЙ ВІСНИК БУДІВНИЦТВА, Т. 91, №1, 2018

Дніпропетровської області. Застосування кластерного підходу до організації управління проектами реконструкції промислових підприємств зі зміною їх функціонального призначення дасть змогу учасникам кластеру отримати синергетичний ефект завдяки, перш за все, спрощенню доступу до обмежених ресурсів, формуванню стійких логістичних зв'язків між підприємствами та організаціями, що входять до кластеру, зниженню рівня ризику, забезпеченню доступу до інновацій.

Ключові слова: реконструкція; редевелопмент; ревіталізація; промислові підприємства; промислові території; кластер.

Постановка проблеми. Будівельний комплекс є одним із найважливішим секторів економіки Дніпропетровської області, який має здійснювати оновлення основних виробничих фондів, створення нового житлового фонду, забезпечувати розвиток об'єктів соціально-побутової сфери, транспортної інфраструктури, модернізацію виробництв.

Подальший розвиток будівельного комплексу Дніпропетровської області залежить від ефективності діяльності його учасників та вдалої побудови господарських зв'язків між ними.

При визначенні раціональних напрямків розвитку будівельної галузі необхідно враховувати, що вона представлена різними видами робіт і технологічних процесів, де постійно повинні впроваджуватися інновації [15, 16, 19-21].

У сучасних реаліях вирішення завдань інноваційного будівництва можливе лише за умови адаптації підприємств до нових умов функціонування на основі спільної взаємодії в інноваційній сфері, застосовуючи нові форми і методи управління підприємствами будівельного комплексу та його матеріально-технічної бази.

На цьому тлі слід звернути особливу увагу на проекти реконструкції промислових підприємств зі зміною їх функціонального призначення, які ще називають проектами ревіталізації [2, 8-11, 17, 18], реалізація яких за участю та сприяння представників місцевої влади дозволить інтегрувати деградовані території нефункціонуючих промислових підприємств у міське середовище завдяки розкриттю нових можливостей територій та соціалізації простору, створивши при цьому додаткові площі різного

функціонального призначення, забезпечивши створення нових робочих місць та надходження до місцевих бюджетів, а також підвищення інвестиційної привабливості прилеглих територій.

В зв'язку з цим актуальним є завдання формування регіонального кластера у сфері будівництва та девелопменту як механізму підвищення технічного рівня та забезпечення стійкого розвитку будівельного комплексу регіону.

Аналіз публікацій. В сучасних економічних умовах бізнес, особливо малий і середній, позбавлений можливостей розвитку та росту через брак технологій, ресурсів та необхідних знань. За таких умов кластерний підхід – це єдиний шлях для розвитку економіки і бізнесу. Кластерний підхід фіксується на спільному збільшенні ринку, вирішенні завдань бізнесу і спільному розвитку території.

Згідно з [5, 6], кластер – це сконцентровані за географічною ознакою групи взаємозалежних підприємств, спеціалізованих постачальників, постачальників послуг, фірм у споріднених галузях, а також пов'язаних із їх діяльністю організацій, зокрема університетів, агентств зі стандартизації, торговельних об'єднань, у певних галузях, що конкурують, але при цьому ведуть спільну роботу з метою підвищення рівня їх конкурентоспроможності завдяки впровадження інновацій.

До передумов створення кластеру можна віднести наступні: наявність тісної територіальної та функціональної залежності між виробниками будівельних матеріалів та будівельними організаціями; висока концентрація виробників будівельних матеріалів та розвинутий виробничо-технологічний

ланцюжок випуску кінцевої продукції; розвинута наукова і освітня інфраструктура підтримки учасників кластеру; зацікавленість лідерів будівельної галузі в реалізації кластерних ініціатив [4, 5, 12, 13].

Основними завдання кластеру є реалізація інвестиційних проектів у галузі виробництва нової продукції, скорочення витрат, проведення науково-дослідних робіт тощо; розвиток промислової, інженерно-технічної, освітньої, логістичної інфраструктури; збільшення випуску та поліпшення якості кінцевої продукції; збільшення податкових надходжень до бюджетів різних рівнів [4, 5, 12, 13].

Зазвичай учасниками будівельних кластерів є:

- представники обласних, міських та районних рад;
- підприємства-виробники будівельних матеріалів та конструкцій, будівельні організації, що виконують будівельно-монтажні, ремонтні, реконструктивні та інші види робіт;
- вищі навчальні заклади будівельного профілю та проектні інститути;
- банки та фінансові установи;
- інжинірингові, консалтингові та інші організації [5, 12, 13].

Підприємствам кластеру надає наступні переваги: збільшення прибутковості, пошук нових можливостей, нові клієнти, вхід у нові проекти, більше особистих контактів, швидші інформаційні потоки, ефективніша співпраця з державними установами, зв'язки з громадськістю та маркетингові можливості, доступ до більш кваліфікованих працівників, економія ресурсів.

Переваги кластерів для влади: підвищення інвестиційної привабливості регіону, збільшення надходжень до бюджету, збільшення кількості робочих місць тощо.

Переваги для освіти і науки: платформа для науково-дослідних інститутів, підготовка спеціалістів на запит ринку, створення попиту на нові спеціальності, можли-

вості для досліджень та кар'єри для студентів [12, 13].

Прикладом функціонування будівельних кластерів в Україні є кластер «Поділля» в Хмельницькій області, створений у 2000 р. На сьогодні цей кластер об'єднує понад 30 будівельних підприємств та має низку оригінальних виконаних інвестиційно-будівельних проектів, як в Україні, так і за кордоном [4, 5, 12, 13].

Розвиток регіонального будівельного кластера в Дніпропетровській області зможе забезпечити додаткові конкурентні переваги, сприятиме припливу інвестицій, підвищенню рівня адаптивності будівельних організацій в умовах мінливого зовнішнього середовища.

Метою статті є вивчення можливостей, переваг і недоліків формування регіональних будівельних кластерів на прикладі Дніпропетровської області, зокрема для розробки та реалізації проектів реконструкції промислових підприємств зі зміною їх функціонального призначення.

Результати досліджень. Підвищення регіональної економічної конкурентоспроможності можливе завдяки розвитку пріоритетних галузей області із застосуванням кластерного підходу, зокрема розвитку будівельного кластеру за рахунок створення сприятливих умов для бізнесу та мобілізації організацій кластеру для вирішення спільних проблем.

Конкурентоспроможність економіки Дніпропетровської області обмежена низкою бар'єрів, продуктивність і добробут регіону значно поступаються аналогічним показникам в європейських країнах (рис. 1) [14].

Крім того, зростання продуктивності (рис. 2) [1] в Дніпропетровській області обмежується низьким рівнем інвестиційної активності.

Рис. 1. Середньомісячна заробітна плата в деяких країнах Європи в 2016-2017 рр. [14]

Будівельний кластер може стати ключовим інструментом модернізації і диверсифікації економіки та створити можливості для підвищення конкурентоспроможності Дніпропетровської області.

До переваг створення будівельного кластеру в Дніпропетровській області можна віднести наступні:

- принципова важливість кластера для оновлення та модернізації виробничих фондів і інших активів в області;
- інструмент підвищення конкурентоспроможності шляхом розвитку інфраструктури регіону;

- наявність численних будівельних організацій зі схожими інтересами та проблемами;
- соціальна значущість житлового будівництва та реконструкції промислових підприємств.

Рис. 2. Продуктивність праці на одного зайнятого в деяких країнах Європи в 2015 р.

До недоліків створення будівельного кластеру в Дніпропетровській області належать:

- повільне відновлення внаслідок економічної кризи і нестача фінансування;
- обмежена можливість конкурувати на міжнародному ринку.

Існує низка чинників росту на регіональному рівні, які можуть стимулювати розвиток будівельного кластеру в цілому та його окремих сегментів:

в сегменті «Будівельні матеріали»:

- високий ресурсний потенціал і розвинена видобувна промисловість;
- зростаючий попит із боку будівельних організацій області;
- збільшення обсягу застосування будівельних матеріалів, які не виробляються в області;

в сегменті «Житлове будівництво»:

- відставання за показником забезпеченості житлом на одну особу у порів-

нянні з аналогічними показниками західноєвропейських країн становить 1,5-3 рази [3];

- значна частка застарілого житлового фонду, зведеного в 60-80-ті роки XX століття [3];
- близько 2,5% населення перебувають на квартирному обліку, проте черга на соціальне житло майже не рухається [3];

в сегменті «Промислове будівництво»:

- один із провідних промислових центрів України, розташований між ринками країн Західної Європи та Азії;
- старіння основних виробничих фондів у гірничо-добувному та металургійному комплексах;
- високий потенціал для нового будівництва, реконструкції та ремонту;

в сегменті «Інфраструктурне будівництво»:

- зростаючий транспортний потік в інші регіони;
- значне скорочення інвестицій в інфраструктуру, починаючи з 90-х років XX століття;
- наявність сучасного устаткування і кваліфікованих кадрів.

Організації кластера стикаються з низкою бар'єрів, які обмежують їх ефективність і знижують темпи зростання:

- нестача доступного фінансування;
- не виправдано високі процентні ставки по іпотеці;
- висока вартість кредитів;
- нестача інвестицій;
- низька якість освіти і підготовки кадрів;
- невідповідність освітніх програм потребам бізнесу;
- недостатній контроль якості освіти;
- брак кваліфікованих кадрів на всіх рівнях;
- низький рівень менеджменту окремих компаній;
- недостатнє розуміння можливостей розвитку бізнесу в різних сегментах і регіонах;

- відсутність навичок управління мультипроектами;
- висока фрагментація підрядників;
- нестача великих компаній з повним набором послуг;
- слабка переговорна позиція із замовниками;
- недостатній масштаб компаній для розвитку компетенцій;
- відсутність впливових будівельних асоціацій;
- неефективне законодавство і низька прозорість;
- дублюючі процедури та непрозорість процесу розгляду заявок;
- корупція.

Створення та розвиток будівельного кластера Дніпропетровської області має сприяти модернізації регіональної економіки та зростанню добробуту населення, забезпечуючи оновлення і розширення виробничої бази гірничодобувних, металургійних та інших промислових підприємств, а також активуючи відкладений попит в сегменті житлового будівництва, а стратегія будівельного кластеру полягає у зміні позиціонування ключових сегментів для прискорення їх розвитку при активізації ділового середовища та стимулюванні розвитку компетенцій організацій кластеру:

- в сегменті будівельних матеріалів: започаткувати в Дніпропетровській області виробництво сучасних будівельних матеріалів, які на сьогодні імпортуються, з використанням власної мінерально-сировинної бази;
- в сегменті житлового будівництва: активізувати діяльність за рахунок реалізації пілотних проектів, спрямованих на збільшення пропозиції об'єктів доступного житла, одержаного в тому числі і за рахунок реалізації проектів ревіталізації промислових підприємств;
- у сегменті промислового будівництва: сприяти розширенню портфеля замовлень і пропозицій товарів та послуг із

високою доданою вартістю за допомогою використання маркетингових інструментів;

- у сегменті інфраструктурного будівництва: визначити пріоритетні проекти та залучити для їх реалізації приватні інвестиції.

Реалізації цього сприятимуть основні положення Закону України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва» [7], якими передбачається зокрема:

- викуп у забудовників і фінансових установ нереалізованого житла в об'єктах, які будувались із залученням коштів фізичних осіб;
- державна підтримка громадянам на будівництво або придбання доступного житла;
- отримання житла в оренду з правом викупу;
- надання пільгових кредитів на житлове будівництво і компенсаційні ставки по ним.

Також до заходів, спрямованих на підтримку будівельної галузі та сфери нерухомості, належать: концентрація державних фінансів на стратегічних напрямках, які забезпечують максимальну ефективність в плані мінімізації наслідків світової фінансової кризи і стабільний розвиток будівельного комплексу; стимулювання розвитку інфраструктурних проектів, які забезпечують модернізацію економіки і збільшують потенціал внутрішнього ринку товарів, робіт та послуг; стимулювання платоспроможного попиту.

Оскільки проекти реконструкції промислових підприємств зі зміною їх функціонального призначення об'єднують інтереси не лише інвестора, замовника та підрядника, але й місцевої громади, а також органів державної влади на регіональному рівні та органів місцевого самоврядування, застосування кластерного підходу до організації управління такими проектами сприятиме їх

ефективній підготовці та наступній реалізації з забезпеченням тривалого життєвого циклу об'єкту – продукту проекту.

Висновки. Безумовно, значна кількість учасників будівельного кластеру ускладнює процес координації та управління. Проте застосування кластерного підходу до організації управління проектами реконструкції промислових підприємств зі зміною їх функціонального призначення дає змогу учасникам кластеру отримати синергетичний ефект завдяки, перш за все, спрощенню доступу до обмежених ресурсів, формуванню стійких логістичних зв'язків між підприємствами та організаціями, що входять до кластеру, зниженню рівня ризику, забезпеченню доступу до інновацій. Таким чином, в умовах фінансово-економічної кризи, нестабільного зовнішнього середовища, жорсткої конкуренції в сфері будівництва та девелопменту досягнення результату можливе на основі застосування саме кластерного підходу до організації управління проектами реконструкції промислових підприємств зі зміною їх функціонального призначення на регіональному рівні.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Строительная отрасль за год выросла почти на 23% [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://dpchas.com.ua/ekonomika/stroitel-naya-otrasl-za-god-vyros-la-pochti-na-23>. – Загл. с экрана. – Проверено: 31.01.2018.
2. Строительная отрасль Украины показывает устойчивый рост [Электронный ресурс]. – Режим доступа: stroyoboz.ua/news/stroitel-naya-otrasl-ukrainy-pokazyvaet-ustoychivyy-rost.html. – Загл. с экрана. – Проверено: 31.01.2018.
3. Enright M. J. Why clusters are the way to win the game? / M. J. Enright // World Link. – 1992. – Vol. 5. – P. 24-25.
4. Lambeck R. Urban construction project management / R. Lambeck, J. Eschemuller. – N.Y.: McGraw-Hill, 2008. – 480 p.
5. Levy S. V. Project management in construction / Sidney V. Levy. – N.Y.: McGraw-Hill, 2006. – 402 p.

6. Запотоцький С. Ревіталізація промислових об'єктів міста (на прикладі м. Івано-Франківська) [Текст] / С. Запотоцький, О. Левицька // Часопис соціально-економічної географії. – 2016. – № 2 (21). – С. 102-106.
7. Ревіталізація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Ревіталізація>. – Назва з екрана. – Перевірено: 14.02.2017.
8. Савйовський В. В. Особливості реконструкції промислових будівель під цивільні об'єкти [Текст] / В. В. Савйовський, О. Г. Каржинерова, А. П. Броневицький // Науковий вісник будівництва. – Харків: ХНУБА, ХОТВ АБУ, 2015. – № 1 (79). – С. 71-75.
9. Савйовський В. В. Ревіталізація – екологічна реконструкція міської забудови [Текст] / В. В. Савйовський, А. П. Броневицький, О. Г. Каржинерова // Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури. – Дніпро: ПДАБА, 2014. – № 8. – С. 47-52.
10. Сєдін В. Л. Розвиток методів оцінки, аналізу, обґрунтування і вибору раціональних організаційно-технологічних рішень реконструкції промислових підприємств / В. Л. Сєдін, В. В. Ковальов, Т. С. Кравчуновська // Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури. – Дніпро: ПДАБА, 2017. – № 2. – С. 49-54.
11. Шумаков И. В. Особенности производства строительно-монтажных работ в условиях реконструкции при ревитализации промышленных зданий [Текст] / И. В. Шумаков, Е. Г. Каржинерова // Науковий вісник будівництва. – Харків: ХНУБА, ХОТВ АБУ, 2017. – Т. 90, № 4. – С. 80-86.
12. Шумаков І. В. Перспективність техногенних територій для міського цивільного будівництва / І. В. Шумаков, О. А. Гринчук, Ю. В. Фурсов // Науковий вісник будівництва. – Харків: ХНУБА, ХОТВ АБУ, 2016. – № 3 (85). – С. 73-76.
13. Некрасова Л. А. Формування кластеру, як напрямку інноваційного розвитку економіки [Текст] / Л. А. Некрасова, С. О. Попенко // Економіка: реалії часу. – 2014. – № 2 (12). – С. 132-138. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://economics.opu.ua/files/archive/2014/n2.html>. – Назва з екрана. – Перевірено: 08.01.2018.
14. Портер М. Конкуренция [Текст] / М. Портер. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2010. – 592 с.
15. Мельничук В. Кластери в економіці України / В. Мельничук [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.geograf.com.ua/blogs/entry/klasteri-v-ekonomitsi-ukrajini>. – Назва з екрана. – Перевірено: 08.01.2018.
16. Соколенко С. Інноваційні кластери – механізм підвищення конкурентоспроможності регіону / С. Соколенко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ucluster.org/sokolenko/2008/07/innovacijny-klastery-mexanyzm-pidvyshhennya-konkurentospro-mozhnosti-regionu/>. – Загл. с екрана. – Проверено: 08.12.2017.
17. Соколенко С. І. Кластери в глобальній економіці [Текст] / В. І. Соколенко. – К.: Логос, 2004. – 848 с.
18. Список стран Европы по средней месячной зарплате [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://ru.wikipedia.org/wiki/Список_стран_Европы_по_средней_месячной_зарплате. – Загл. с екрана. – Проверено: 08.12.2017.
19. В Украине самая низкая производительность труда в Европе – инфографика [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.0532.ua/article/704548>. – Загл. с екрана. – Проверено: 08.12.2017.
20. Кравчуновська Т. С. Комплексна реконструкція житлової забудови: організаційно-технологічні аспекти [Текст]: Монографія / Т. С. Кравчуновська. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2010. – 230 с.
21. Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва. Закон України від 25 грудня 2008 р. № 800-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon2.rada.gov.ua/laws/show/800-17. – Назва з екрана. – Перевірено: 08.12.2017.

Ковалев В. В. КЛАСТЕРНЫЙ ПОДХОД К ОРГАНИЗАЦИИ УПРАВЛЕНИЯ ПРОЕКТАМИ РЕКОНСТРУКЦИИ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ. В современных

реалиях решение задач инновационного строительства возможно только при условии адаптации предприятий к новым условиям функционирования на основе совместного взаимодействия в инновационной сфере, применяя новые формы и методы управления предприятиями строительного комплекса и его материально-технической базы. На этом фоне следует обратить особое внимание на проекты реконструкции промышленных предприятий с изменением их функционального назначения, которые еще называют проектами ревитализации, реализация которых при участии и содействии представителей местной власти позволит интегрировать деградированные территории нефункционирующих промышленных предприятий в городскую среду благодаря раскрытию новых возможностей территорий и социализации пространства, создав при этом дополнительные площади различного функционального назначения, обеспечив создание новых рабочих мест и поступления в местные бюджеты, а также повышение инвестиционной привлекательности прилегающих территорий. Для этого необходимо изучение возможностей, преимуществ и недостатков формирования региональных строительных кластеров на примере Днепропетровской области. Применение кластерного подхода к организации управления проектами реконструкции промышленных предприятий с изменением их функционального назначения позволит участникам кластера получить синергетический эффект благодаря, прежде всего, упрощению доступа к ограниченным ресурсам, формированию устойчивых логистических связей между предприятиями и организациями, входящими в кластер, снижению уровня риска, обеспечению доступа к инновациям.

Ключевые слова: реконструкция; редевелопмент; ревитализация; промышленные предприятия; промышленные территории; кластер.

Kovalov V. V. CLUSTER APPROACH TO MANAGEMENT ORGANIZATION OF INDUSTRIAL ENTERPRISE RECONSTRUCTION PROJECTS.

In modern realities, the solution of the tasks of innovative construction is possible only if the enterprises are adapted to the new conditions of functioning on the basis of joint interaction in the innovative sphere, applying new forms and methods of management of the enterprises of the building complex and its material and technical base. Against this backdrop, particular attention should be paid to projects for the reconstruction of industrial enterprises with a change in their functional purpose, which are also called revitalization projects, the implementation of which with the participation and assistance of local authorities will enable the degraded territories of non-functioning industrial enterprises to be integrated into the urban environment through the disclosure of new possibilities of territories and socialization space, creating at the same time additional areas of different functional purposes, ensuring the creation of new jobs and revenues to local budgets and increase the investment attractiveness of the surrounding area. This requires studying the opportunities, advantages and disadvantages of the formation of regional construction clusters on the example of Dnipropetrovsk region. Applying a clustered approach to organizing project management for reconstruction of industrial enterprises with a change in their functional purpose will allow participants in the cluster to obtain a synergistic effect, first of all, by simplifying access to scarce resources, forming stable logistic connections between enterprises and organizations that are part of the cluster, reducing risk, providing access to innovation.

Keywords: reconstruction; redevelopment; revitalization; industrial enterprises; industrial areas; cluster.